

# Hallássérült Hívek Hírlapja

XXIX. évf. 9. szám

2016. szeptember

## LITURGIKUS „C” év

(Kis misekönyvben a szentmise rendje: 11-23. oldal, könyörgések és olvasmányok szövege/továbbiakban: szöveg ..... oldal.)

### Szeptember

#### 4. Évközi 23. vasárnap

(szöveg 290-293. old., pref.: 32-35. old.)

#### 11. Évközi 24. vasárnap

(szöveg 294-298. old., pref.: 32-35. old.)

#### 14. SZENT KERESZT FELMAGASZTALÁSA

(szöveg 394-398. old., pref.: 397. old.)

#### 18. Évközi 25. vasárnap

(szöveg 299-302. old., pref.: 32-35. old.)

#### 25. Évközi 26. vasárnap

(szöveg 303-306. old., pref.: 32-35. old.)

### Október

#### 2. Évközi 27. vasárnap

#### 8. MAGYAROK NAGYASSZONYA

#### 9. Évközi 28. vasárnap

#### 16. Évközi 29. vasárnap

#### 23. Évközi 30. vasárnap

#### 30. Évközi 31. vasárnap

## HALLÁSSÉRÜLTEK SZENTMISÉI

### Budapesten:

✠ **Piarista Gimnázium**  
**Kápolnája, V. kerület,**  
**Budapest, Piarista utca 1.**

- szeptember 4., 11., 18. és 25. délután 3 órakor

### Vidéken:

Hely	Mikor?	Hány órakor?
Miskolc	szept. 11., okt. 9	15.00
Pécs	szept. 4., okt. 2.	14.00
Szombathely	???	15.00
Vác		16.30
Veszprém	szept. 18., okt. 16.	15.00

## TUDNIVALÓK

### Katolikus Hallássérült Pasztoráció

1052. Budapest, Piarista köz 1.  
Tel/fax.: 06 1 266 0529

Ügyfelfogadási időpont:  
Hétfőn 10-16-ig  
kedden 16-17-ig.

Más időpontban előzetes egyeztetés alapján, a 06 30 523 83 82-es mobilszámon (Faludi Piroska).

## PROGRAMOK

### Szeptember

10. szombat 11.00 a Szűz Mária tisztelete és szentmise Dobogókőn

16-17. a KATTÁRS napok a Március 15. téren Budapesten

19-23. az IEWG konferencia Budapesten

## IMA

### Ima a békéért

Te tudod, Uram,  
Hogy nem törődöm a fegyverekkel.

Egyetlen vágyam:  
A világnak békét hirdető  
Eszközöd lenni.

Mert tudom,  
Ahol béke honol,  
A fegyverek fölöslegessé válnak.

Ahol béke uralkodik,  
Az emberek képesek egymást szeretni  
Úgy, ahogy te szereted őket.

Adj békét, Uram,  
S tedd fölöslegessé a fegyvereket  
E csodálatos világban.

Ámen  
(Kalkuttai Teréz anya)



## EVANGÉLIUM

### Szent Lukács könyvéből

(Lk 14,25-27)

*Egyik napon nagyon sok ember kísérte Jézust. Jézus azt mondta az embereknek: "Ti szeretnétek az én tanítványaim lenni? Az én tanítványaim a legjobban szeretik az Istent. Istent jobban kell szeretni, mint sajátmagunkat. Az én tanítványaim elfogadják a szenvedést is úgy, ahogyan én elfogadom a szenvedést és viszem a keresztemet a vállamon."*



## A MI ESEMÉNYEINK

### Zarándoklat

(Máriavölgy - Dél-Csehország)

Idén június 21-23. között zarándoklaton voltunk. Utunk első állomása Máriavölgy volt. A gyönyörű természeti környezetben lévő csodálatos kegytemplomot a pálos szerzetesek tartották fenn. Szentmise után megnézhettük a különleges keresztút néhány állomását. Minden állomás ember nagyságú szoborcsoportokkal mutatja be az állomások eseményeit, de az állomások kialakítása más-más. Közben megtaláltuk a kutat, ahonnan mindenki hozhatott a csodás vízből. Ezután Telc-ben álltunk meg, amelyet az UNESCO a Világörökség részévé nyilvánított. Sétáltunk az árkádos házakkal övezett főtéren, majd tovább utaztunk ČeskéBudějovice-be.

Másnap délelőtt felfedezhettük a cseh városok „gyöngyszemét”, ČeskýKrumlov-ot: sétáltunk a Moldva kanyarulata által körülölelt festői, ódon hangulatú belvárosban és a Schwarzenberg hercegek egykori palotáját is megcsodálhattuk. Gyönyörű kertjében szentmisét tartottunk. A város történelmi negyedét az UNESCO1992-ben a Világörökség részének nyilvánította. Délután ČeskéBudějovice-ben meglátogattuk a híres Budweiser sörgyárat, végignéztük, ők hogyan készítik a sört, egészen a csomagolásig. Közben kóstolót is kaptunk. Este szabad program keretében sétáltunk a városban.



Harmadnap délelőtt körbejárhattuk Hluboka-t, a Schwarzenberg dinasztia által épített windsori stílusú várkastélyt. Gyönyörű kívül – belül, az épület és a hatalmas kertje is. Ezután hazafelé indultunk, Ausztrián át. Megálltunk St. Florianban, ahol a csodálatos barokk kolostort és templomot tekintettük meg. Az Ágoston-rendi apátságot 1071-ben alapították Szent Flórián sírhelye fölé. A

templom oldalkápolnájában, a Mária kápolnában szentmisét tartottunk. A zarándoklat alatt útközben sokat imádkoztunk, és sokat neveltünk is. Mindannyian lelkieg feltöltődve, élményekben gazdagon tértünk haza.

FP



## **Nagyothallók lelkigyakorlata az irgalmasság szentévében**

2016. júliusában első alkalommal került megszervezésre - kifejezetten nagyothallók részére - egy 2 napos lelkigyakorlat. Helyszín a máriabesnyői bazilika szomszédságában lévő Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház. A lelkigyakorlatot Dr. Kocsis Imre tanszékvezető teológiai tanár vezette.

Hónapokig tartó szervezés előzte meg a lelkigyakorlatot, melynek során biztosítottuk a nagyothallók számára az akadálymentességet mobil indukciós segítségével, míg a siket testvérek számára jelnyelvi tolmácsot rendeltünk, amire végül is nem lett szükség.

Péntek este zsolozsmával, majd szentmisével kezdtük a lelkigyakorlatot a bazilikában. Vacsora után A sziget c. orosz filmdrámát néztük meg (felirattal) melyet Pavel Lungin rendezett és Anatóliáról szólt aki a háború során elkövetett bűnéért vezekelt és Isten kiválasztottjaként szolgálta az embereket.

Szombaton a reggelit és a zsolozsmát Kocsis Imre atya előadásai követték. Az irgalmasságról elmélkedett biblikus megközelítésben. Pl. a 103. zsoltár Isten irgalmasságát magasztalja. Az 51. zsoltárban a bűnös Isten irgalmát kéri, melyhez elengedhetetlen a remény az irgalomban és szükséges a bűneimtől való elfordulás. Saját erőből gyöngék vagyunk.

Lk 5,1-11-ben a csodálatos halfogás után Péter kéri Jézust, hogy menjen el tőle, mert bűnös ember. De a bűn nem akadály, hogy Istent szolgáljuk. (Ahogy a hallássérülés sem.) Jézus tesz alkalmassá a szolgálatra.

1Kor 15,10 Isten kegyelméből vagyok az, ami vagyok vallja Pál apostol. Isten nem fárad bele a megbocsátásba, csak mi nem fáradunk bele a bocsánat kérésbe (Ferenc pápa).

Lk 18,9-14 részben a farizeus és a vámos imáján keresztül szemléltette, mennyire nem kedves Isten előtt az öndicséret. Istenhez kell mérnünk

magunkat és nem a másik emberhez. Az ima nem egyéni teljesítmény kérdése.

A 136. zsoltárt litánia szerűen imádkoztuk el: *Mert irgalma örökkévaló!* részt ismételve mélyítetül el magunkban Isten irgalmának örökkévalóságát. A szünetben kiscsoportban és egyénileg gondolhattuk végig a hallottakat és gyónásra is volt lehetőség.

A 2. előadásban arról elmélkedett Imre atya, hogy *Mire kötelez minket Isten irgalma?:* - Élünk vele, de ne élünk vissza, valamint egymás felé is irgalmasnak kell lennünk. Legyetek tehát irgalmasok, mint a ti Atyátok is irgalmas! (Lk 6,36) Meg kell bocsátani az ellenünk vétőknek és segíteni kell a rászorulóknak, annyival, amennyivel tudjuk.

Mt 18,21-35 részben Péter kérdésére válaszolva Jézus a folyamatos megbocsátásra ad parancsot! Vagyis mindig meg kell bocsátanunk. Megesett a szíve az Úrnak. Párhuzamban láthatjuk, hogy Jézus szíve is sokszor megesett a betegeken, szenvedőkön. A kedvezményt tovább kell adni, nekünk is el kell engednünk mások tartozását. Jézusban Isten megbocsátott az emberiségnek.

A megbocsátás nem érzelmi, hanem akarati kérdés. Erre *Gyökösi Endrétől* hozott egy megható történetet, melyben egy hölgy panaszolja a lelkipásztornak, hogy nem tudja szeretni az édesanyját, mert úgy érzi Ő tette tönkre az életét, hogy már szinte gyűlöletet érez belül, amikor gondoznia kell elesett édesanyját. Erre kap egy receptet, melyben csupa gyakorlatias feladat szerepel a hét minden napjára: pl. hétfőn dicsérje meg valamiért az édesanyját, kedden főzze neki a kedvenc ételét, szerdán este adjon neki "jó éjt" puszit... Egy jó idő eltelt és nem jött vissza a hölgy. Azt gondolta a lelkipásztor, biztosan rossz volt a recept és felhívta a hölgyet, aki hálálkodva köszönte meg neki és elmesélte mennyire pozitív irányba változtak édesanyja iránti érzelmei.

Mt 25,31-45 részben az utolsó ítéletről olvasva újra rádöbbenhettünk mennyire fontos a rászoruló megsegítése. Adjak, ha tehetem! Imát, együttérzést, jó szót, anyagiakat. Ha nem is sok, de szívből jöjjön. A sok kicsi sokra megy.

Befejezésül a Magnificat imádsággal zártuk az elmélkedést, melyet ismét egyéni elmélkedés és csoportos megbeszélés követett.

Ebéd és csendes pihenő után 15 órától Bacsá Dávid kispap, veszprémi főegyházmegyei diakónus tartott elmélkedést, majd egyéni élet útjainkról beszélgettünk a korábbi előadásokat is szem előtt tartva. Vesperás és szentmise zárta a délutánt. Vacsora után szentségimádást tartottunk a kápolnában, majd kötetlenül beszélgettünk a teraszon, amíg a sötétben már alig "láttuk", mit mond a másik.

Vasárnap reggel *Kiss Dávid* újmisési atya jött hozzánk Kistarcsáról. A zsoltosmát a szentmisével együtt végeztük. Dávid atya nagyon szépen

elmélkedett a Miatyánk szavairól, valamint a testünkkel végzett imáról is. Elmesélte, milyen szép volt papszentelésekor az arcraborulás, melyben a teljes átadottságot fejezték ki. Az ima közbeni kéztartás fajtáit is szépen bemutatta, hogyan fejezi a bensőnk állapotát.

10 órára átmentünk a bazilikába és együtt léptünk át az Irgalmasság Kapuján. A teljes búcsú elnyeréséhez közösen elmondtuk a pápa szándékára a Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség és a Hiszekegy imádságokat.

A lelkigyakorlat zárásaként megosztottuk egymással a kapott kincseket, kegyelmeket. Ezáltal Dávid atya bepillantást nyerhetett a hallássérültek, azon belül is a nagyothallók életébe, hiszen hivatása során biztosan fog találkozni még velük. Egymás számára és Isten szemében is értékesek vagyunk fogyatékoságunk ellenére is, hiszen így is tud használni minket Isten. Nekünk csak át kell adni magunkat, hogy eszköz lehessünk az Ő kezében. Van aki most döbbsen rá, hogy bizony mi nagyothallók is "mások idegeire mehetünk", ha csak magunkkal foglalkozunk. Fontos, hogy a hallássérültek között az akadálymentesítésben különbséget kell tenni a nagyothallók és a siketek között, mert a nagyothallók nem tudnak jelezni, de a hangokat segítséggel tudják érzékelni. A siketek viszont a hangokat nem érzékelik, még segéd eszközzel sem, viszont jó tudnak jelezni, amit meg is értenek, ha tolmácsolják számukra. A továbbiakban lelkinapok szervezését és közös lelkigyakorlatot tervezünk a Katolikus Hallássérült Pasztorációval.

Köszönjük Beer Miklós püspök atyának, hogy támogatásával jelentős kedvezménnyel vehettünk részt ezen a lelkigyakorlaton. Köszönjük a Mater Salvatoris Ház dolgozóinak, hogy mindenben segítségünkre voltak és zavartalanul tölthettük el ezt a hétvégét. Köszönjük Imre atyának és Dávid atyának, hogy időt szántak ránk és eljöttek hozzánk, így akadálytalanul tudtunk bekapcsolódni a szentmisébe és a liturgiába. Köszönjük a Katolikus Hallássérült Pasztorációnak, hogy mobil indukciós hurkot és vezeték nélküli mikrofont vásárolhattunk erre az alkalomra, melyet a későbbiek során is rendszeresen használhatunk, ha nagyothallók is jelen lesznek a rendezvényeken. Köszönet az Indukt Trade Kft-nek, akik előző napon küldtek pótkatarrészt az egyik meghibásodott egység helyett.

*Lauer Tamás szervező*

Legközelebbi programok hallássérülteknek:

1) Dobogókői szentmise: időpontja 2016. 09. 10. szombat 11 óra

2) Kismarosi lelkigyakorlat: időpontja 2016. 10. 14-16.



## Nyaraltunk Sárváron

Évről évre szervezzünk nyaralást siket személyek számára, azzal leginkább siket családok és idős korosztály él vele. A nyaralás célja egyfajta missziós tevékenység keresztény kultúra átadásában és ápolásában szabadidő hasznos eltöltése során.

2016. augusztus 8 – 12-ig 25 fővel nyaraltunk Sárváron, szállásunk a Wolf Panzióban volt (wolf = farkas). Kicsit labirintus (= útvesztő) a panzió, lépcsőházból „száz” folyósó nyílik. Már első napon kiderült, hogy olyan jó helyen van a panzió, hogy kötött és kötetlen programokat jól lehet megszervezni és városi élet igen élénk, fürdővárosnak köszönhetően. Hamar kiderült, hogy minden reggelit és vacsorát az 50 m-re levő Wolf hotelben fogyasztani lehet. Minden étkezés svédasztalos fogás volt, más-más menüvel. Persze késő estébe nyúlóan finom italok mellett tudtunk követni olimpiai eseményeket óriási kivetítő vásznon.

Természetesen a kötetlen programok leginkább fürdőzésekből (este 10-ig tart) és egyéni városnézésekből álltak.

Mindennap délelőtti (általában du. 2-3 ig tartó) kötött programok voltak: Nádasdy-vár és arborétumi séta, templomlátogatás, városnézési kivonatozás, celldömölki kegyhely zarándoklata (megtekintettük a híres evangélikus templomot is) és fitnesszel egybetörött tavi túra.

Búcsú vacsora után meglepetés ünnepség, a nyaralók megköszöntek három szervezőnek (Erzsi, Zoli és én), amiért sikeres volt a nyaralás, azt Barcza Kálmánné és Jablonszky Ferencné szervezte meg.

Szokás mondani, hogy „minden jó, ha vége jó!” Úgy történt, hogy városnéző kisvasúttal kivittek bennünket a vasútállomásra, és kényelmesen értünk haza. Már mondogatták, hogy már várják a következőt.

Istennek legyen hála.

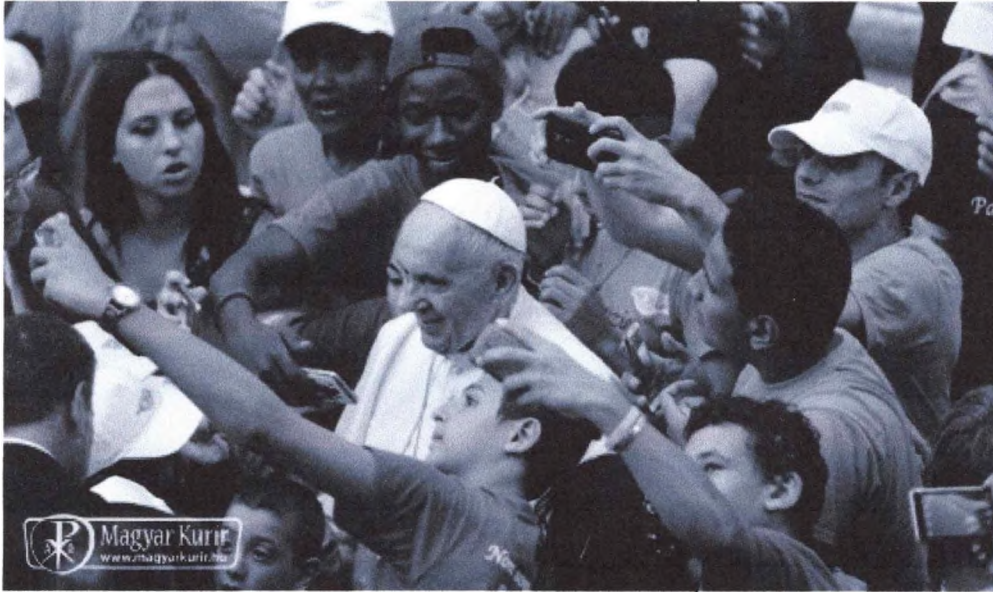
M. Gy.





## Ferenc pápa: A fiatalok a testvériség és a béke jelét mutatták fel a világnak

Ferenc pápa az augusztus 3-án, szerdán délelőtt az Ifjúsági Világtalálkozóról (IVT) és lengyelországi útjáról beszélt szokásos általános kihallgatásán. Hangsúlyozta azt is, hogy Európának csak akkor lesz jövője, ha visszatér alapító értékeihez. A Szentatya beszédét teljes terjedelmében közöljük.



Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Ma szeretném röviden felidézni az elmúlt napokban Lengyelországban tett apostoli utazásomat.

Az útra az ifjúsági világnap adott alkalmat, huszonöt évvel a Czesztochowában nem sokkal a „vasfüggöny” lebontása után megrendezett történelmi találkozó után. Ez alatt a huszonöt év alatt megváltozott Lengyelország, megváltozott Európa, megváltozott a világ, és ez az IVT prófétai jellé vált Lengyelország, Európa és a világ számára. A fiatalok mai nemzedéke, a Szent II. János Pál pápa által megkezdett zarándoklat örökösei és folytatói megadták a választ a mai kor kihívására, a remény jelét mutatták fel, és ezt a jelet testvériségnek hívják. Mert ebben a háborúban álló világban testvériségre van szükség, közelségre van szükség, párbeszédre van szükség, barátságra van szükség! És ez a remény jele: amikor testvériség uralkodik.

Kezdjük a fiatalokkal, ők jelentették ugyanis az út első okát. Ismételten válaszoltak a felhívásra: eljöttek az egész világról – némelyikük itt is van! [rámutat a teremben lévő zarándokokra] –, ez a színek, a különböző arcok, nyelvek és élettörténetek ünnepe volt. Nem tudom, hogy csinálják: eltérő nyelven beszélnek, mégis meg tudják érteni egymást! Miért? Mert megvan bennük

az akarat, hogy együtt haladjanak előre, hogy hidakat építsenek, a testvériség hídjait. Magukkal hozták sebeiket, kérdéseiket is, de legfőképpen a találkozás lehetőségének örömét. Ismételten megalkották a testvériség mozaikját! A testvériség mozaikjáról beszélhetünk. Az ifjúsági világnapok emblematikus képe a fiatalok által lengetett zászlók színes kavalkádja: az ifjúsági világnapon ugyanis a nemzeti zászlók szebbé válnak, mondhatni

„megtisztulnak”, és egymással szembenálló nemzetek zászlói is egymás mellett lobognak. Milyen szép ez! Itt is vannak zászlók... mutassátok csak!

Így, e nagy jubileumi találkozásunkon a világ fiataljai elfogadták az irgalmasság üzenetét, hogy mindenhová elvigyék az irgalmasság testi és lelki cselekedetei által. Köszönetet mondok minden fiatalnak, aki eljött Krakkóba! Köszönetet mondok azoknak is, akik csatlakoztak hozzánk a föld

minden tájáról! Hiszen sok országban kis helyi ifjúsági találkozót szerveztek, és összeköttetésben voltak a krakkóiakkal. Az ajándék, melyet kaptatok, váljon mindennapi válasszá az Úr hívására! Nagy szeretettel emlékezem meg Susannáról, arról a római lányról – ebből az egyházmegyéből –, aki nem sokkal az után, hogy részt vett az IVT-n, Bécsben meghalt [agyhártagyulladásban – a ford.]. Az Úr, aki már biztosan befogadta a mennybe, erősítse meg családtagjait és barátait!

Ezen az úton meglátogattam a czesztochowai kegyhelyet is. Szűz Mária ikonja előtt megkaptam az anya tekintetének ajándékát, aki különösképpen anyja a lengyel népnek, annak a nemes nemzetnek, amely sokat szenvedett, de a hit erejével és az ő anyai kezét fogva mindig felállt. Köszöntöttem néhány lengyelt itt [a teremben]. Derék emberek vagytok, derék emberek! Ott, Mária tekintete alatt, megérti az ember e nép útjának spirituális értelmét, e nép történelme ugyanis elválaszthatatlanul összekapcsolódik Krisztus keresztségével. Ott kézzel érinthetjük Isten hűséges, szent népének hitét, ez a nép ugyanis megőrzi a reményt a megpróbáltatásokban, és megőrzi azt a bölcsességet is, amely egyensúly hagyomány és újítás, emlékezet és jövő között. Lengyelország ma egész Európát emlékezteti arra, hogy a földrésznek

nem lesz jövője azon alapító értékei nélkül, amelyeknek középpontjában az ember keresztény felfogása áll. Ezen értékek között van az irgalmasság, amelynek különleges apostola volt a lengyel föld két nagy gyermeke: Szent Faustina Kowalska és Szent II. János Pál.

Végezetül, ennek az útnak is világméretű távlatai voltak: a világnak válaszolnia kell a „darabokban” zajló háború fenyegetésére és kihívására. Ennek összefüggésében a Auschwitz-Birkenauban tett látogatás szótlán csendje beszédesebb volt minden szónál. Abban a csendben hallottam, éreztem mindazok lelkének jelenlétét, akik ott jártak; éreztem Isten együttérzését, irgalmasságát, amelyet nem egy szent lélek oda tudott vinni, abba a feneketlen mélységbe is. Abban a nagy csendben imádkoztam az erőszak és a háború összes áldozataiért. És ott, azon a helyen, megértettem – mint még soha – az emlékezés értékét, nemcsak mint elmúlt események felidézését, hanem mint figyelmeztetést és felelősséget a ma és a holnap számára, hogy a gyűlölet és az erőszak magja ne verjen gyökeret a történelem földjének barázdáiban. És ebben a háborúkra és sok sebre, sok megélt fájdalomra való emlékezésben jelen van az a sok mai férfi és nő is, akik háborútól szenvednek, sok testvérünk és nővérünk! Amikor néztem azt a rendkívüli kegyetlenséget abban a koncentrációs táborban, rögtön a mai kegyetlenségekre gondoltam, melyek hasonlóak: nem annyira koncentráltak, mint azon a helyen, de az egész világon jelen vannak; ezen a kegyetlenségtől, fájdalomról, háborútól, gyűlölettől, szomorúságtól beteg világon. Ezért kérem tőletek mindig, hogy imádkozzatok: adjon az Úr békét!

Köszönetet mondok mindezért az Úrnak és Szűz Máriának! Ismét kifejezem hálámat Lengyelország elnökének és a többi állami vezetőnek, Krakko bíboros érsekének és az egész lengyel püspöki karnak, továbbá mindazoknak, akik – nagyon sokféleképpen – lehetővé tették ezt az eseményt, amely a testvériség és a béke jelét mutatta fel Lengyelországnak, Európának és a világnak. Szeretnék köszönetet mondani a fiatal önkénteseknek is, akik több mint egy éven keresztül dolgoztak a találkozáért. Szeretnék köszönetet mondani a médiának is, azoknak, akik a tömegkommunikáció területén dolgoznak: nagyon köszönöm, hogy lehetővé tettétek, hogy ezt a világnapot az egész világon láthassák. Nem feledkezhetem meg Anna Maria Jacobiniról, arról az olasz újságírónőről sem, aki ott halt meg, váratlanul. Imádkozzunk érte is: éppen szolgálatvégzés közben távozott el. Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP

## **Szent II. János Pál pápa látogatásának 25. évfordulója alkalmából avattak emléktáblát Nyíregyházán**



Augusztus 18-án megáldották a Nyíregyházi Egyházmegye püspöki hivatalának falán Szent II. János Pál pápa a városban tett látogatásának 25. évfordulója alkalmából elhelyezett emléktáblát.

Az ünnepség az akathisztosz (az Úr Jézus, Szűz Mária, illetve egyes szentek tiszteletére írt ájtatosság) szertartásával kezdődött a Szent Miklós-székesegyházban Szocska A. Ábel, a Nyíregyházi Egyházmegye apostoli kormányzója vezetésével.

A szertartást követően a három görögkatolikus egyházmegye elöljárója megáldotta a Nyíregyházi Egyházmegye (annak idején a Hajdúdorogi Egyházmegye) püspöki hivatalának falán elhelyezett emléktáblát, amelyet Szent II. János Pál pápa megyeszékhelyen tett látogatásának 25. évfordulója alkalmából állítottak.

Az ünnepség során a Görögkatolikus Metropólia egyházmegyéiből egy-egy olyan atya elevenítette fel személyes emlékeit II. János Pál nyíregyházi látogatásáról – a Hajdúdorogi Főegyházmegyből Fekete András, a nyíregyházi egyházközség akkori káplánja, a Nyíregyházi Egyházmegyből Mosolygó Marcell, a szeminárium akkori spirituálisja, a Miskolci Egyházmegyből pedig Dudás László, akkori püspöki titkár –, akik maguk is aktívan részt annak szervezésében, illetve közvetlen kapcsolatba is kerültek a szent pápával.

Szent II. János Pál pápa 1991. augusztus 16. és 20. között tette első apostoli látogatását hazánkban, melynek során augusztus 18-án felkereste Nyíregyházát, illetve a görögkatolikus Mária-kegyhelyet, Máriapócsot is, ahol részt vett a Keresztes Szilárd – akkor a Hajdúdorogi Egyházmegye püspöke – által bemutatott Szent Liturgián. Az apostoli út 25. évfordulójának jegyében tartották meg idén a kegyhelyen a görögkatolikus nagybúcsút is augusztus 13-án és 14-én, amelynek keretében megnyitották a Gratia vobis et pax című, a máriapócsi látogatásnak emléket állító kiállítást, valamint megáldották a bazilika kerítésén az évforduló alkalmából elhelyezett emléktáblát.



## Nem érthette meg a pápai látogatást az Ifjúsági Világtalálkozó rákos tervezőgrafikusa

Nem sokan ismerik Maciek Szymon Ciesla fiatal lengyel tervezőgrafikus nevét, de sokan láthatták munkáját, ha követték az Ifjúsági Világtalálkozó híreit. Ő tervezte ugyanis a kék, piros, sárga színekben pompázó grafikai terveket, így például II. János Pál és Szent Faustina krakkói plakátjait.

Maciek Szymon Ciesla a krakkói Ifjúsági Világtalálkozó számos grafikájának tervezője, a Krakkói Képzőművészeti Akadémia vizuális média designere volt. Történetét Grzegorz Suchodolski atya, az Ifjúsági Világtalálkozó (IVT) szervező bizottságának főtítkára mondta el az Ecclesia magazinnak.

Maciek kiváló grafikus volt, de nem különösebben hívő. 2014 szeptemberében került az IVT szervező bizottsága elé, miután látott egy hirdetést az egyetemen, hogy grafikust keresnek a találkozó anyagának megtervezésére. A bizottságnak annyira tetszett a munkája, hogy hamarosan teljes munkaidőben elkezdett dolgozni a világtalálkozó grafikusként, annak ellenére, hogy még mindig voltak kétségei az egyházzal kapcsolatban. Monika Rybczyńska munkatársának azt mondta, hogy azért van itt, mert szeretné azt hinni, hogy van még valami jó az egyházban.

A szentek képei, a zarándokkészlet és a miseruhák tervezése közben a fiatalember újra felfedezte a hitét. Sajnos azonban azt is felfedezte, hogy a rák egy agresszív formája pusztítja a szervezetét, amely áttért a tüdejére, és arra kényszerítette, hogy otthon dolgozzon. Társai, az IVT önkéntesei naponta böjtöltek és imádkoztak érte.

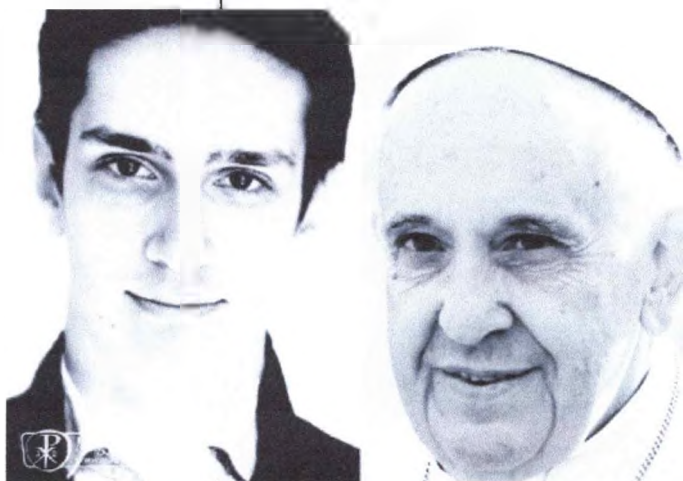
A diagnózis felállítása utáni 100. napon filmre vett egy videót, amelyben megköszönte munkatársai barátságát és imákat, és elmagyarázta, hogy mit tanult Istenről.

„Amit Maciek adott a szervező bizottságnak, nagyon szép tervein kívül, a bizalom volt, hogy Isten erősebb, mint bármilyen betegség vagy emberi gyengeség. Ő képes mindent átalakítani. Munkája során kezdett el hinni, és újra Istenbe vetette bizalmát; így képes volt szembenézni a szenvedéssel és elfogadni a keresztet, amivel példát adott nekünk” – mondta el Suchodolski atya.

Idén májusban Maciek ezt írta a Facebook-on: „Milyen gyorsan változik az élet és a prioritások! És olyan különböző álmunk vannak! Egyesek karrierről és hírnévről álmodnak, sikerről, egy új munkáról, gazdagságról, sőt, hogy a legnagyobb esemény ebben az évben Krakkóban sikeres lesz... Én 150 napja csak egy dolgról álmodom: egyszerűen szeretnék élni.”

Júniusban amputálták a lábát, de ez nem volt elég ahhoz, hogy megállítsa a rák terjedését. A hónap elején halt meg, nem sokkal az IVT kezdete előtt.

Maciek temetése július 5-én volt Katowicében, a Józefowska utcai temetőben. Családja azt kérte, hogy koszorúk és virágok helyett a gyászolók a Szent Lázár Kórháznak adjanak adományokat.



A fiatalokkal folytatott első beszélgetése során a krakkói püspöki palota erkélyén Ferenc pápa emlékeztetett az ifjú elkötelezettségére mestersége iránt, és a csodálatos hitére, amelyet az utóbbi időben újra felfedezett.

A fiatalember meg akarta élni a pápa látogatását, még foglalt is magának egy helyet a krakkói villamoson, amelyen a pápa a beteg és fogyatékos fiatalokkal utazott.

„Sok jót tett mindenkinek” – mondta a Szentatya, egy percnyi csendes imára szólítva fel a fiatalokat a fiatalon elhunyt férfiért. „Ki kell használni a jó dolgokat és a rossz dolgokat. Az élet ilyen, kedves fiatalok” – mondta a pápa, hangsúlyozva: „Van valami, amihez nem fér kétség: ez a fiatal férfi hite, a barátunké, aki olyan sokat dolgozott ezért az IVT-ért.”

Miután a fiatalok megtapsolták a fiatal férfi példáját, a pápa felszólította őket, hogy adjanak hálát az Úrnak, mert „példát adott nekünk bátorságból, a bátor fiatal példáját, ami segít nekünk, hogy előre menjünk az életben.”

„Ne féljete, Isten hatalmas, Isten jó, és mindannyiunkban van valami jó” – tette hozzá.



## Ismét miséznek magyar nyelven Prágában

Július 24-én, vasárnap tizenkét év után újra magyar nyelvű katolikus szentmisét mutattak be Prágában. A magyar nyelvű szentmisék újraindítását évek óta kérték a csehországi magyar civil szervezetek. Dominik Duka bíboros, prágai érsek közbenjárására idén július 1-jétől két évre a cseh fővárosba helyezték át Balga Zoltánt, aki korábban a felvidéki Ipolyvisk plébánosa volt. Így tizenkét év elteltével ő mutatta be az első magyar nyelvű szentmisét Prágában, az óvárosban található Szent Gál (Svatý Havel)-templomba.

A lelkipásztor homíliájában elmondta, a bíborostól azt a feladatot kapta, hogy szervezze újra a prágai magyar lelkeszséget és a prágai magyar katolikus közösséget. Ugyanakkor – tette hozzá – szolgálja fogja az egész csehországi magyarságot is.

„Tartsuk meg hitünket és magyarságunkat az idegen világ közepette is” – buzdított Balga Zoltán a szentmisén. Majd hozzátette, ennek szellemében fog dolgozni, és ehhez kérte a helyi magyarok együttműködését, segítségét is.

A magyar nyelvű szertartáson, melyen az ipolybalogi Szent Korona Kórus szolgált, több mint százán voltak jelen.

A hálaadó szentmisén részt vett többek között Rákóczi Anna, a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének országos elnöke, valamint további csehországi magyar szervezetek képviselői is. A prágai magyar nagykövetséget Szesztai Dávid első beosztott, tanácsos, valamint Kelemen Gertrúd, a Prágai Magyar Kulturális Központ új igazgatója képviselték.

A szertartás végén a részt vevő hívek közösen elénekelték a magyar himnuszt.

Prágában az 1989-es rendszerváltás után először rendszertelenül, majd 1992 decemberétől havonta volt magyar nyelvű szentmise, amelyet Simák Ferenc bencés szerzetes mutatott be. A rendből való kiléptével 2004-ben megszűntek magyar misék a cseh fővárosban. A helyi katolikusok és a magyar civil szervezetek később többször is kérvényezték, hogy helyezzenek magyar papot Prágába.

A prágai magyar reformátusok 1993 februárjától rendszeresen részt vehetnek magyar nyelvű istentiszteleten. Eleinte a Károly Egyetemen tanuló fiatal magyar teológusok tartottak istentiszteletet, majd 1997 őszén állandó lelkész kapott a Prágai Magyar Református Missziós Gyülekezet. Néhány éve a lelkészi teendőket Éles György látja el.

Prágában és környékén a 2011-es népszámlálás adatai szerint mintegy 2-3 ezer, döntően felvidéki származású magyar él.

## Madonna Buder. a „Vasnővér”

A 86 éves triatlonos szerzetesnővért sokan ismerték eddig is hazájában, az Egyesült Államokban, a közelmúltban azonban világszerte ismertté vált az olimpia idejére időzített új Nike-reklámnak köszönhetően.

Madonna Buder katolikus szerzetesnővér, a Sisters for Christian Community (SFCC) ökumenikus nővéreközösség tagja – emellett pedig a legidősebb versenyző, aki teljesítette az Ironman triatlont: 3,86 kilométer úszás, 180,25 kilométer kerékpározás és 42,195 kilométer futás (vagyis egy maraton). Mindezt megszakítás nélkül, az előírt szintidőn belül kell teljesíteni; 2012-ben, 82 esztendősen ez nem jelentett gondot Madonna Buder nővérek.

Marie Dorothy Buder néven született 1930-ban, a Missouri állambeli St. Louisban. Már 14 éves korában eldöntötte, hogy szerzetesnővér szeretne lenni; 23 évesen lépett be a Jó Pásztor Szeretetéről Nevezett Miasszonyunk Kongregációba. 1970-ben elhagyta a rendet, hogy egy ökumenikus nővéreközösséghez csatlakozhasson, melyet a II. vatikáni zsinat tanításainak szellemében hoztak létre Nővérek a Keresztény Közösségért (Sisters for Christian Community) névvel. A közösség tagjai önellátók és önállóan választják meg hivatásukat; az esetek többségében a szegényeket és más segítségre szoruló csoportokat szolgálnak.

Madonna Buder nővér 47 évesen kezdett intenzíven edzeni lelkivezetője tanácsára; 52 évesen indult először triatlonversenyen. 55 évesen teljesítette először az Ironmant, amit azóta megismételt 44 alkalommal; évről évre megdöntve saját rekordjait.



2012-ben részben azért is indult a kanadai Subaru Ironman triatlonon, hogy létrejöjjön a 80+ kategória; 82 évesen lett a legidősebb versenyző, aki teljesítette a három távot – ráadásul az előírt időn (17 óra) belül: 16 óra 32 perc alatt. Számtalanszor indult jótékonyági

versenyeken is.

A Nike Határtalan ifjúság című reklámjában a narrátor fokozatosan szembesül az idős nővér szokásaival: először azt hiszi, csak egy kis reggeli kocogásról van szó, amit természetesen helyesel; majd jön az országúti kerékpározás és a hosszú távú, nyíltvízi úszás; végül pedig döbbenet „látja,” az Ironmanen is indul – ezen a ponton a narrátor erősködni kezd, hogy ez mennyire rossz ötlet, mire a „Vasnővér” leszögezi: „Ha az első 45 nem ölt meg...”

## Szűz Mária születése – Kisboldogasszony

Szeptember 8-án, Kisboldogasszony – népi elnevezése: Kisasszony – napján egyházunk Szűz Mária születésnapját (Nativitas Beatae Mariae Virginis) ünnepli.

A jeruzsálemi hagyomány a Bethesda fürdő mellett tisztelte Mária születésének helyét. Az 5. század elején Szent Anna tiszteletére templomot építettek itt, melynek felszentelési évfordulóján, szeptember 8-án emlékeztek meg Mária születéséről. A nyugati egyházba valószínűleg I. Sergius pápa vezette be az ünnepet a 7. század végén, majd IV. Ince pápa a 13. században nyolcadot csatolt hozzá, mely 1955-ig élt.

Az ünnep magyar elnevezése a 15. századig vezethető vissza. Kisboldogasszony ünnepe országsherte kedvelt búcsújárónap. A Stella puerpera Solis ('hajnali szép csillag') tiszteletére szokás volt szeptember 8. hajnalán a napfelkeltét a szabadban várni, csatlakozni az angyalokhoz, akik ilyenkor Mária születésén örvendeznek a mennyben. Azt tartották, hogy akinek „érdeme van

rá”, meglátja a kelő napban Szűz Máriát. A népi megfigyelések szerint a fecskék Kisasszonykor indulnak útnak.

Mária Isten áldott földje, amelyből üdvösségünk virága és gyümölcse sarjadt. Ebből a szimbolikából nőtt az a 19–20. század fordulóján még élő Balatonvidéki és göcseji szokás, hogy a vetőmagot az ünnepre virradó éjszaka, illetve kora hajnalban kitétték a harmatra, hogy ne üszkösödjék meg. A nép nyelvén a két nagy Mária-ünnep (augusztus 15. és szeptember 8.) közti időszak neve a kétasszonyköze.

Mária születésének gazdag apokrif hagyományai vannak, s ezek kódexirodalmunkba is bekerültek. A 16. századi Teleki-kódex Anna-legendájában olvasható: „Szent Annának elkövetkezvén az órája, a hétnek néminemű keddin szüle. Egészségben szüle az igaz Dávidnak királyi plántáját, ez világnak előtte választott leányt, az édes Szűz Máriát. Miképpen az angyaltul megtanítottak valának, mert ő vala ez világnak jövendő megvilágosítoja és asszonya és tengörnek csillaga.”

## JÓ ÉS ROSSZ SZOKÁSAINK

Dr. Bély Pál

### Mióta használnak szappant?

Liebig, a nagy német kémikus mondása szerint, valamely nép kultúrájának legbiztosabb mértéke a szappanfogyasztás nagysága.

Hangzatos mondás, csakhogy nem egészen igaz. Számos ősi kultúrát ismerünk, melyben nem használták a szappant, de ismerték a fürdést. A görögök és rómaiak fürdőikben szappan helyett bizonyos földfajtákat, alkálitartalmú anyagokat használtak; ezt illatosították is. Egyszerű "toalettszappan" volt a babliszt.

Hát a ruhát mivel mosták? Legtöbbször csak "folyóvízben", patakokban vagy folyók partján; sulykolással távolították el a ruhából a szennyeződést. A fűre kitergetett ruhát aztán a nap szívtva szép fehérre. Nausziaa, a phaiák királylány éppen ruhát mos társnőivel a tengerparton, amikor rátalál a hajótörött Odüsszeuszra. Gudrun, a fogoly germán hercegnő viszont kényszermunka gyanánt végzi a mosást - és az Északi-tenger hidegebb, mint a Földközi!

Már az ókorban is tisztították azonban a ruhát vegyszeres úton. Az úgynevezett "derítőföld" vagy "kallóföld" magába veszi a gyapjából a zsírt, a lúgok a zsírral pedig oldható vegyületeket alkotnak. A fahamuból készült lúgot évezredekig használták ruha mosására. Ismerték a habzó anyagot tartalmazó szappangyökeret is.

Az idősebb Plinius szerint szappant vagyis sapo-t először a gallok és a germánok készítettek, de nem tisztálkodásra, hanem a hajuk szőkítésére. A mai értelemben vett szappan első biztos említése 385-ből származik. 800 táján már általánosan elterjedt a szappanfőzés. Faggyút és hamuszírt főztek össze nagy üstökben. A kenőszappant a 12. század óta ismerik.

A faggyúból főzött szappanok bizony nem voltak kellemes illatúak. A kemény toalettszappant az arabok találták fel, olívaolajból és fahamu lúgjából készítették. Illatosították is, de ezt az import luxuscikket csak a jómódú emberek tudták megvásárolni.

A múlt században terjedt el jobban a növényolajból készült szappan. Nagyüzemi gyártása William H. Lever nevéhez fűződik. Nemcsak kellemesebb illatú és jobban habzik, mint a faggyúszappan, hanem olcsóbb is, különösen ha melléktermékét, a glicerint nem hagyják benne, hanem só hozzáadásával kicsapatják belőle. A glicerin a robbanóanyagok gyártásának fontos alapanyaga. Az élelmes Mr. Lever néhány év alatt milliomos lett. Fritz Henkel pedig a mosószódát keverte vízüveggel - ő a mosópor atyja.